

80

ד

דוח הסיכונים המפורט
ליום 30 ביוני 2018

2

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים תמציתי

מס' עמוד	הנושא
5	הקדמה
7	טבלה 1: תחולת היישום
7	באזל
8	מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3
10	טבלה 2: מבנה ההון
22	טבלה 3: הלימות ההון
27	טבלה 3א: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
27	טבלה 3ב: יחס המינוף
28	טבלה 4: סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים
43	טבלה 5: סיכון אשראי - גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית
45	טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי - גילויים בגישה הסטנדרטית
46	טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי
47	טבלה 10: סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה סטנדרטית
50	טבלה 12: סיכון תפעולי
50	סיכונים אחרים
51	סיכונים מתפתחים
52	טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
52	טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי
54	טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות - טבלת גילויים עיקריים
59	דיון בגורמי סיכון
60	מילון מונחים

רשימת הטבלאות:

עמוד	
10	יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
11	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי
19	גילוי בנוגע לקשר בין המאזן לרכיבי ההון הפיקוחי
20	דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי
22	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי
23	נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים
24	דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון
25	הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים
27	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
27	יחס המינוף בהתאם להוראת נב"ת 218
28	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים
29	התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים
31	התפלגות יתרת הלוואות לאנשים פרטיים, תקופה נותרת לפירעון וגודל חבות לווה
32	סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים, ביטחונות - אנשים פרטיים
30	נתונים כמותיים על איכות האשראי, סיכון אשראי בעייתי והפרשה להפסדי אשראי
32	סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, כמוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי
34	חשיפות למדינות זרות
34	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי
35	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי
36	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
39	חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי
40	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי
41	איכות אשראי ופיגורים
43	חשיפות האשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון
45	התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בביטחון פיננסי כשיר
46	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורן בנגזרים
47	דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים
48	חשיפת הבסיס בפועל כאחוז מההון הפעיל בהשוואה למגבלות הדירקטוריון
48	רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים
49	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים
52	השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הריבית
52	רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר
53	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק
54	השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים
56	רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע בהתאם להוראת נב"ת 221
56	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה
59	יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות
59	נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים ברמת הבנק

הקדמה

להלן דוח על הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי ואיכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הגילוי של באזל והפיקוח על הבנקים, וכן לפי דרישות הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות אחרים, המסומנות במילים "מידע נוסף" בכותרת. הבנק התווה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה. לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון והנהלה, שמתפרסם לציבור.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו-כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי איגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "ייתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון לשנת 2017 (להלן: "הדיווח לשנת 2017").

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון.

כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוון להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו - תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי מנהל הסיכונים הראשי, המהווה גורם, בלתי תלוי ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות דרגות הסיכון וכן טיפול המחלקה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שנקטו על ידי המחלקה ברבעון הרלוונטי. המחלקה לניהול סיכונים מאתגרת את תכנית העבודה של הבנק על מנת לתמוך בנאותותה ומריצה תרחישי קיצון על תכנון ההון. תרחישי הקיצון המורצים בוחנים האם הבנק עומד ביעדי ההון שנקבעו תחת תרחישי קיצון.

סיכוני אשראי

חברת S&P העלתה בתחילת חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-. העלאת הדירוג באה על רקע שיפור במדיניות הפיסקלית של ממשלת ישראל, אשר לצד ביצועים כלכליים חזקים במיוחד, הביאו לירידה ניכרת ביחס החוב הממשלתי נטו לתוצר בשנים האחרונות. נציגי חברת הדירוג הדגישו את חוזקות הליבה של דירוג האשראי של ישראל, כגון: כלכלה מגוונת, מודרנית ומשגשגת, חשבונות חיצוניים חזקים, משמעת פיסקלית ומסגרת מוניטרית גמישה.

טבלה 1: תחולת היישום

תחולת היישום

מסגרת העבודה כוללת את הבנק בלבד. הבנק הינו חלק מקבוצת הבנק הבינלאומי. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצויין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברת האם, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

באזל

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד.

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם וכן עוסק בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

אימוץ הוראות באזל

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל"), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בתאגידים בנקאיים בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בתאגידים בנקאיים בעולם.

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הוראות באזל קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי -
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות -
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים -
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים -
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הינו עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

ליחסי הון מינימליים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 10.5% ויחס הון כולל לא יפחת מ- 12.65%.
- במצב קיצון - יחס הון רובד 1 לא יפחת מ- 7% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 10.0%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות מיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון הבנק יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 14 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את מהלכי התייעלות במסגרת תכנית רב-שנתית שעלותה הוערכה בכ- 3.5 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2018, היה מביא לקיטון של כ-0.05% ביחסי הלימות ההון.

במהלך חודש דצמבר 2017, פורסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי עדכון להוראות ל"מדידה והלימות ההון" (המכונה גם: "באזל 4"), שאמור להיכנס לתוקף באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2022 ועד 1 בינואר 2027. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

להרחבה בנושא יישום הוראות באזל על ידי הבנק, ראה בדיווח השנתי.

הוראות נוספות של בנק ישראל הקשורות להוראות ועדת באזל ונושאים נוספים

ביום 2 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתקיימים התנאים, כאמור בנספח ג' להוראה 203, לסיווג מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים. זאת, בעקבות תיקונים שונים בחקיקה והצהרת רשות ניירות ערך בעניין.

אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה (בין ינואר 2019 וינואר 2021 בהתאם להוראה המתאימה) יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות הבנק לומד את המשמעויות ונערך ליישום הכללים. לפרטים בדבר עיקרי השינויים הצפויים ראה בדוח הכספי ליום 30.06.18 פסקת אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות - בביאור מדיניות חשבונאית (ביאור 1).

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, לרבות הייעוץ המשפטי ואגף החשב בהתייחס לתחומים הרלוונטיים, קו ההגנה השני שמקיימות מחלקת ניהול הסיכונים וחלק מאגף החשב והייעוץ המשפטי הבלתי תלויות וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.

ניהול הסיכונים

לכל סיכון מונה מנהל סיכון שהינו חבר הנהלה או נושא משרה בכיר. לפירוט האחראים הנוספים על ניהול הסיכונים ראה הדיווח לשנת 2017.

מנהל הסיכונים הראשי - דורון סגל כפוף למנכ"ל הבנק, נושא באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.

מנהל הסיכונים הראשי עומד בראש המחלקה לניהול סיכונים אשר תפקידה להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קו העסקים, תוך תכנון, תחזוקה ופיתוח שוטף של מסגרת העבודה לניהול הסיכונים, אתגור נאותות התשומות, ניהול הסיכונים של קווי העסקים, מדידת הסיכון ודיווח.

להרחבה בנושא המבנה הארגוני ותרבות ניהול הסיכונים של הבנק ראה הדיווח לשנת 2017.

טבלה 2: מבנה ההון

להלן גילוי על היחסים הפיקוחיים העיקריים. הבנק עומד ביעדים הרגולטוריים והפנימיים ביחסים אלו

יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון (במיליוני ש"ח)

31.3.17	30.6.17	30.9.17	31.12.17	31.3.18	30.06.18	
						הון זמין
581.5	554.3	569.5	583.7	599.4	612.7	הון עצמי רובד 1
580.5	553.4	568.5	582.3	597.8	611.3	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
581.5	554.3	569.5	583.7	599.4	612.7	הון רובד 1
580.5	553.4	568.5	582.3	597.8	611.3	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
631.2	604.9	620.2	636.9	650.3	664.4	הון כולל
630.2	604.0	619.2	635.5	648.7	663.0	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
						נכסי סיכון משוקללים
4,497.6	4,652.2	4,787.6	4,919.7	5,053.1	5,131.7	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
						יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים
						יחס הון עצמי רובד 1
12.93%	11.91%	11.89%	11.87%	11.86%	11.94%	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
12.90%	11.89%	11.87%	11.83%	11.83%	11.91%	יחס הון רובד 1
12.93%	11.91%	11.89%	11.87%	11.86%	11.94%	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
12.90%	11.89%	11.87%	11.83%	11.83%	11.91%	יחס הון כולל
14.03%	13.00%	12.96%	12.95%	12.86%	12.95%	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
14.01%	12.98%	12.93%	12.92%	12.84%	12.92%	יחס הון עצמי רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד, מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים
3.93%	2.91%	2.89%	2.87%	2.86%	2.94%	
						יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
7,771.2	7,934.8	8,004.3	8,346.6	8,570.8	8,530.8	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
7.48%	6.99%	7.11%	6.99%	6.99%	7.18%	יחס המינוף (באחוזים)
7.47%	6.97%	7.10%	6.98%	6.97%	7.17%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
						יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
1,384	1,279	1,125	1,032	1,120	1,186	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
576	571	568	511	591	668	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
241%	224%	198%	202%	189%	178%	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

(*) לרבות תוכנית ההתייעלות. ביום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי.

הרכב ההון הפיקוחי

הפנייה	ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2018		
	סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח		סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח		
					הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים
					הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
1	17.0		17.0		
					עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
2	533.1	(0.2)	593.2	(0.0)	
					רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
3	2.3	(2.5)	1.1	(0.2)	
					מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
					מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
					הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
	552.4	(2.7)	611.3	(0.2)	
					הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים
					התאמות יציבותיות להערכות שווי
					מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי.
					נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.
					מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי
					סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הון.
					פער שלילי (Shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.
					גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח.
					רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
4		(*)		(*)	
					עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
					השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים).
					החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
					זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.

הפנייה	ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2018		
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח		
	-	-	-	-	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
	-	-	-	-	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי.
	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	(1.9)	(1.9)	(1.4)	(1.4)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
	(1.9)	(1.9)	(1.4)	(1.4)	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
	-	-	-	-	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	-	-	-	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים א.26 ו-ב.26.
	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	-	-	-	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	(1.9)	(1.9)	(1.4)	(1.4)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	(0.8)	554.3	1.2	612.7	הון עצמי רובד 1.
					הון רובד 1 נוסף: מכשירים
	-	-	-	-	מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו.
	-	-	-	-	מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	-	-	-	מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	-	-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
	-	-	-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'.
	-	-	-	-	מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף.
	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.
	(0.8)	554.3	1.2	612.7	הון רובד 1 נוסף: ניכויים
	-	-	-	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים.
	-	-	-	-	הזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף.

הפנייה	ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2018		
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח			
	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
	-	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף א.41.
	-	-	-	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	-	-	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	-	-	-	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.
	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף.
	(0.8)	554.3	1.2	612.7	הון רובד 1.
הון רובד 2: מכשירים והפרשות					
					מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
5	4.8		3.8		מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
					מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
6	45.8		47.9		הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
	50.6		51.7		הון רובד 2 לפני ניכויים.
הון רובד 2: ניכויים					
					השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).
					החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול הנהוג במסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית, דצמבר 2010.
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
					ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
					מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
					מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף א.56

הפנייה	ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2018		
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח		
	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	-	-	-	סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
	50.6	51.7	51.7	51.7	הון רובד 2.
	(0.9)	604.9	664.4	664.4	סך ההון.
	-	-	-	-	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	4,652.2	5,131.7	5,131.7	5,131.7	סך נכסי סיכון משוקללים.
יחסי הון וכריות לשימור הון					
	11.91%	11.94%	11.94%	11.94%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	11.91%	11.94%	11.94%	11.94%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	13.00%	12.95%	12.95%	12.95%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
					לא רלבנטי.
					לא רלבנטי.
					לא רלבנטי.
					לא רלבנטי.
					לא רלבנטי.
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015
	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	12.50%	12.50%	12.50%	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
	-	-	-	-	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
	-	-	-	-	זכויות שירות למשכנתאות.
7	25.5	27.2	27.2	27.2	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2					
6	45.8	47.9	47.9	47.9	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
	53.1	58.7	58.7	58.7	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
	-	-	-	-	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.

הפנייה	ליום 30 ביוני 2017	ליום 30 ביוני 2018
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח
	-	-

התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.

מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר

	-	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	-	סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה.
	-	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	-	סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה.
	4.8	3.8	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	4.8	3.8	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

(*) מייצג סכום הנמוך מ-50 אלפי ש"ח.

(**) נדרש לפי הוראת המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

לגבי יחס הון רובד 1 מוערי לא נקבעה דרישה נפרדת מעבר ליחס הון עצמי רובד 1 מוערי.

הפנייה	ליום 31 בדצמבר 2017	
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח
	17.0	
1	562.3	(0.2)
2	2.7	(0.1)
3	-	-
	582.0	(0.3)

הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים

הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.

עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.

רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.

מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר

מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).

הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.

הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים

התאמות יציבותיות להערכות שווי

מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי.

נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.

מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי

סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן.

פער שלילי (Shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.

גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח.

ליום 31 בדצמבר 2017		
הפנייה	סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	במיליוני ש"ח
4	--(*)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
	-	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים).
	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.
	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
	-	זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
	-	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
	-	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי.
	-	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים
	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	(1.7)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
	1.7	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים א.26 ו-ב.26.
	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	(1.7)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	(1.7)	הון עצמי רובד 1.
	583.7	
הון רובד 1 נוסף: מכשירים		
	-	מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו.
	-	מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'.
	-	מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף.
	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.

ליום 31 בדצמבר 2017		
הפנייה	סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III במיליוני ש"ח	
	583.7	הון רובד 1 נוסף: ניכויים
	(1.7)	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).
	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף.
	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י התאגיד הפיננסי
	-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.א.
	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.
	-	הון רובד 1 נוסף.
	583.7	הון רובד 1.
	(1.7)	
		הון רובד 2: מכשירים והפרשות
		מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
5	4.8	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
	-	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
6	48.4	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
	53.2	הון רובד 2 לפני ניכויים.
		הון רובד 2: ניכויים
		השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).
		החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.
		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול הנהוג במסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית, דצמבר 2010].
		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
		מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף 56.א
		התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
		סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
	53.2	הון רובד 2.
	636.9	סך ההון.
	(1.7)	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III

	ליום 31 בדצמבר 2017	
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
	במיליוני ש"ח	
	4,919.7	סך נכסי סיכון משוקללים.

יחסי הון ונכריות לשימור הון

	11.87%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	11.87%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	12.95%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)

דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים

	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015
	9.00%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015

סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)

	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
	-	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
	-	זכויות שירות למשכנתאות.
7	27.5	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.

תקרה להכללת הפרשות ברובד 2

6	48.4	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
	56.4	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
	-	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.
	-	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.

מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר

	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה.
	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה.
	4.8	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	4.8	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

גילוי בנוגע לקשר בין המאזן לרכיבי ההון הפיקוחי

הפנית לרכיבי ההון הפיקוחי	31.12.2017	30.06.2017	30.06.2018	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
				נכסים
5	2,178.7	1,923.6	1,987.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	576.5	629.5	700.8	נירות ערך
	4,340.9	4,141.3	4,552.7	אשראי לציבור
	(58.1)	(54.4)	(59.7)	הפרשה להפסדי אשראי *
6	(46.4)	(43.3)	(45.7)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (מאזני)
	(11.7)	(11.1)	(14.0)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	4,282.8	4,086.9	4,493.0	אשראי לציבור נטו
	618.0	618.2	620.6	אשראי לממשלה
	37.4	37.3	36.5	בנינים וציוד
	1.0	1.0	1.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	38.4	38.6	40.0	נכסים אחרים *
7	27.5	25.5	27.2	** מזה נכסי מס נדחה
	10.9	13.1	12.8	* מזה נכסים אחרים נוספים
	7,732.8	7,335.1	7,880.3	סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
	6,253.8	5,907.4	6,416.7	פיקדונות הציבור
	362.1	352.9	319.5	פיקדונות מבנקים
	0.6	0.6	1.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים *
4	(****)	(****)	(****)	* מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	524.4	511.2	521.6	התחייבויות אחרות
6	2.0	2.5	2.3	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (חוץ מאזני)
	7,140.9	6,772.1	7,259.4	סך כל התחייבויות
				הון המיוחס לבעלי מניות הבנק *
1	591.9	563.0	620.9	* מזה: הון מניות רגילות
2	17.0	17.0	17.0	* מזה: עודפים **
	562.4	533.3	593.2	** עודפים תקן זכויות עובדים הכפופים להוראות מעבר
	0.6	1.1	0.6	** עודפים תקן זכויות עובדים הכפופים להוראות מעבר
2	0.2	0.2	0.0	שלא נכללו בהון פיקוחי
3	2.2	2.4	0.4	* מזה: רווח אחר כולל מצטבר **
	2.7	3.8	2.7	** מזה: רווח כולל אחר מצטבר זכויות עובדים הכפוף להוראות מעבר
3	0.5	0.8	0.0	** מזה: רווח כולל אחר מצטבר זכויות עובדים הכפוף להוראות מעבר שלא נכלל בהון הפיקוחי
3	(1.7)	(1.9)	(1.4)	** מזה: רווח כולל אחר מצטבר זכויות עובדים הכולל התאמות לתכנית ההתייעלות
3	0.7	0.7	0.7	* מזה: קרנות הון
	9.6	9.6	9.6	* מזה: מכשירים הוניים אחרים **
5	4.8	4.8	3.8	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	591.9	563.0	620.9	סך כל ההון
	7,732.8	7,335.1	7,880.3	סך הכול ההתחייבויות וההון

(****) מייצג סכום הנמוך מ-50 אלפי ש"ח.

מידע נוסף - דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי, לרבות שינויים בהון העצמי רובד, הון רובד 1 והון רובד 2

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 במיליוני ש"ח	לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 במיליוני ש"ח	
		1. שינוי בהון עצמי רובד 1
597.8	582.0	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לתחילת תקופה
13.1	28.8	שינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
-	-	שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה
0.4	0.5	ישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
611.3	611.3	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
		שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים:
1.6	1.7	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לתחילת תקופה
-	-	שינוי במיסים נדחים לקבל
-	-	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(0.2)	(0.3)	התאמות בגין תכנית ההתייעלות הון עצמי 1
1.4	1.4	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לסוף תקופה
612.7	612.7	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
		2. שינוי בהון רובד 2
50.9	53.2	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לתחילת תקופה
-	(1.0)	שינוי בהון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
0.9	(0.4)	שינוי בהון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
51.8	51.8	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לסוף תקופה
		שינוי בניכויים:
-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2 לתחילת תקופה
-	-	שינוי בסך הכל ניכויים - הון רובד 2
51.8	51.8	סך הכל הון רובד 2 לסוף תקופה
		1. שינוי בהון עצמי רובד 1
579.5	565.8	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לתחילת תקופה
(27.1)	(14.6)	שינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
-	-	שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה
0.0	1.2	ישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
579.4	552.4	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
		שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים:
2.0	2.1	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לתחילת תקופה
-	-	שינוי במיסים נדחים לקבל
-	-	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(0.1)	(0.2)	התאמות בגין תכנית ההתייעלות הון עצמי 1
1.9	1.9	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לסוף תקופה
554.3	554.3	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
		2. שינוי בהון רובד 2
49.7	49.1	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לתחילת תקופה
-	(1.0)	שינוי בהון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
0.9	2.5	שינוי בהון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
50.6	50.6	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לסוף תקופה
		שינוי בניכויים:
-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2 לתחילת תקופה
-	-	שינוי בסך הכל ניכויים - הון רובד 2
50.6	50.6	סך הכל הון רובד 2 לסוף תקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 במיליוני ש"ח	
	1. שינוי בהון עצמי רובד 1
565.8	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לתחילת תקופה
15.4	שינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק
	שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
-	שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה
0.8	ישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
582.0	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים:
2.1	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לתחילת תקופה
-	שינוי במסים נדחים לקבל
-	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(0.4)	התאמות בגין תכנית ההתייעלות הון עצמי 1
1.7	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1 לסוף תקופה
583.7	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ליום 31 בדצמבר
	2. שינוי בהון רובד 2
49.1	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לתחילת תקופה
(0.9)	שינוי בהון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
5.0	שינוי בהון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
53.2	סך הון רובד 2, לפני ניכויים ליום 31 בדצמבר 2017
	שינוי בניכויים:
-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2 לתחילת תקופה
-	שינוי בסך הכל ניכויים - הון רובד 2
53.2	סך הכל הון רובד 2 ליום 31 בדצמבר 2017

טבלה 3: הלימות ההון

במסגרת הטמעת הנדבך השני של באזל בבנק מהווה תהליך הערכת הנאותות ההונית (תהליך ה- ICAAP) את הבסיס לקביעת יעד ההון המינימלי של הבנק. להרחבה בנושא ראה הדיווח לשנת 2017.

מידע נוסף - דיון בתכנון ההון במסגרת הדיון הכללי בתכנון האסטרטגי של ההנהלה

לבנק תכנית אסטרטגית חמש שנתית לשנים 2017-2021. התכנית האסטרטגית מתורגמת לתכנית העבודה וכנגזרת ממנה נבנה תכנון ההון התלת-שנתי. התוכנית האסטרטגית על יעדיה הכמותיים מתוקפת פעמיים בשנה ובמסגרת זאת נעשית בדיקה כי תכנון ההון הקיים הינו בהלימה עם היעדים האסטרטגיים המעודכנים. טרם אישור תכנון ההון, מתבצע תהליך של בחינת העמידה ביעדי ההון במצב עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון. יישום הנדבך השני של באזל כולל ביצוע תהליך ה-ICAAP, כאשר אחד מתוצרי המרכזיים הינו קביעת יעדי ההון במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון. יעדי ההון נקבעים להון עצמי רובד 1 ולהון הכולל. יעדי ההון הינם, לכל הפחות, היעדים הרגולטוריים (9% הון עצמי רובד 1, 12.5% הון כולל).

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31.12.17 נקבעו יעדי ההון המינימליים בגין שנת 2018, כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10.0%.

תכנון ההון לוקח בחשבון שינויים רגולטוריים עתידיים מרכזיים העשויים להשפיע על תכנון ההון. בנוסף תכנון ההון הוא שמרני, כולל כריות ביטחון ויכול לתת מענה למצב של דרישות הון עולות. תכנון ההון התלת-שנתי תמך לכל אורך התקופה בדרישות הון שעלו כתוצאה מהגדלת יעדי ההון כפונקציה של האשראי הקמעונאי בעיקר ובנושאים נוספים.

כל שינוי של בהון של 5 מ' ש"ח מפחית את יחס ההון ב-0.1%, כל שינוי של 40 מ' ש"ח בנכסי סיכון מפחית את יחס ההון ב-0.1%.

להלן מפורטים נתוני נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2018		סוג החשיפה
דרישות ההון (12.5%)	נכסי סיכון	דרישות ההון (12.5%) ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות ההון (12.5%)	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
1.2	9.7	1.2	9.4	3.0	23.8	ריבונות
4.1	33.0	3.8	30.2	3.6	28.5	יישויות סקטור ציבורי
79.2	633.3	68.3	546.1	75.2	601.6	תאגידים בנקאיים
96.1	769.1	94.4	755.1	94.3	754.1	תאגידים
9.9	79.3	8.5	68.0	13.0	103.9	בביטחון נדל"ן מסחרי
353.6	2,828.5	334.7	2,677.2	374.7	2,997.4	קמעונאות ליחידים
5.0	39.9	6.5	52.3	8.1	64.4	עסקים קטנים
14.5	116.0	14.1	112.9	14.5	116.2	נכסים אחרים
0.2	1.9	0.0	0.2	0.4	3.0	סיכון CVA
563.8	4,510.7	531.5	4,251.4	586.8	4,692.9	סך הכל בגין סיכונים אשראי
0.5	4.3	0.4	3.3	0.8	6.0	סיכונים שוק
50.6	404.7	49.7	397.5	54.1	432.8	סיכון תפעולי
614.9	4,919.7	581.6	4,652.2	641.7	5,131.7	סך הכל נכסי סיכון
	11.87%		11.91%		11.94%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
	12.95%		13.00%		12.95%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
	12.50%		12.50%		12.50%	יחס ההון הכולל הנדרש לפי המפקח על הבנקים

* מזה סיכון אשראי - צד נגדי (OTC) 0.3 מש"ח.

(1) יחס הון כולל מזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

נכסים משוקללים בסיכון המתייחסים לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים

יתרות ליום 30 ביוני 2018

סך הפעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח								
4,689.9	846.8	0.1	52.9	223.9	606.8	2.0	2,957.4	סך סיכון אשראי
6.1	6.1	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
3.0	3.0	-	-	-	-	-	-	סיכון CVA
432.8	15.1	-	4.6	19.6	53.0	-	340.5	סיכון תפעולי
5,131.7	870.9	0.1	57.5	243.5	659.8	2.0	3,297.9	סך הכל נכסי סיכון ליום 30 ביוני 2018

יתרות ליום 30 ביוני 2017

סך הפעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח								
4,251.2	747.7	0.3	65.4	185.4	688.1	1.4	2,562.9	סך סיכון אשראי
3.3	3.3	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
0.2	0.2	-	-	-	-	-	-	סיכון CVA
397.5	-	-	5.1	14.5	55.4	-	322.5	סיכון תפעולי
4,652.2	751.2	0.3	70.5	199.9	743.5	1.4	2,885.4	סך הכל נכסי סיכון ליום 30 ביוני 2017

יתרות ליום 31 בדצמבר 2017

סך הפעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח								
4,508.8	850.7	0.6	82.7	217.6	558.9	2.0	2,796.3	סך סיכון אשראי
4.3	4.3	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
1.9	1.9	-	-	-	-	-	-	סיכון CVA
404.7	-	0.1	7.3	19.1	49.1	-	329.1	סיכון תפעולי
4,919.7	856.9	0.7	90.0	236.7	608.0	2.0	3,125.4	סך הכל נכסי סיכון ליום 31 בדצמבר 2017

* מתייחס למגזרי פעילות פיקוחיים כהגדרתם בהוראות חוזר בנק ישראל מיום 3 בנובמבר 2014.

דוח תזרים של נכסים משוקללים בסיכון

שינויים בחשיפות אשראי לאחר הפחתות בכל משקלי סיכון

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018

							חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾	סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	70.3	(50.0)	20.3	ריבונות
-	-	-	-	(9.0)	-	-	(9.0)	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	(51.9)	(28.1)	-	(80.0)	תאגידים בנקאיים
-	(2.6)	1.4	-	-	-	-	(1.2)	תאגידים
-	7.5	13.0	-	-	-	-	20.5	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	1.4	(0.5)	278.9	-	-	-	279.8	קמעונאות ליחידים
-	(0.2)	(2.2)	45.1	-	-	-	42.7	עסקים קטנים
(0.3)	-	1.1	-	-	-	2.1	2.9	נכסים אחרים
(0.3)	6.1	12.8	324.0	(60.9)	42.2	(47.9)	276.0	סך הכל

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018

							חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾	סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	69.6	(118.3)	(48.7)	ריבונות
-	-	-	-	(1.5)	-	-	(1.5)	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	(119.9)	(7.4)	-	(127.3)	תאגידים בנקאיים
-	(2.3)	(12.5)	-	-	-	-	(14.8)	תאגידים
-	-	(2.2)	-	-	-	-	(2.2)	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	0.4	(0.1)	184.2	-	-	-	184.5	קמעונאות ליחידים
-	(0.8)	(1.5)	5.5	-	-	-	3.2	עסקים קטנים
(0.3)	-	(0.2)	-	-	-	5.3	4.8	נכסים אחרים
(0.3)	(2.7)	(16.5)	189.7	(121.4)	62.2	(113.0)	(2.0)	סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

							חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾	סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	21.4	(276.2)	(254.8)	ריבונות
-	-	-	-	2.5	-	-	2.5	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	402.2	45.2	-	447.4	תאגידים בנקאיים
-	2.6	72.2	-	-	-	-	74.8	תאגידים
-	-	5.4	-	-	-	-	5.4	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	(1.1)	-	509.5	-	-	-	508.4	קמעונאות ליחידים
-	(0.4)	1.4	(27.7)	-	-	-	(26.7)	עסקים קטנים
2.7	-	(3.2)	-	-	-	(3.7)	(4.2)	נכסים אחרים
2.7	1.1	75.8	481.8	404.7	66.6	(279.9)	752.8	סך הכל

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת ביטחונות.

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
			1. הון לצורך חישוב יחס ההון
583.7	554.3	612.7	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
53.2	50.6	51.7	הון רובד 2, לאחר ניכויים
636.9	604.9	664.4	סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
4,510.7	4,251.4	4,692.9	סיכון אשראי
4.3	3.3	6.0	סיכונים שוק
404.7	397.5	432.8	סיכון תפעולי
4,919.7	4,652.2	5,131.7	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי הסיכון
			3. יחס ההון לרכיבי סיכון
11.87%	11.91%	11.94%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.87%	11.91%	11.94%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
12.95%	13.00%	12.95%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
			1. הון עצמי רובד 1
591.9	563.0	620.9	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(9.6)	(9.6)	(9.6)	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
(0.3)	(1.0)	(0.0)	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
582.0	552.4	611.3	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	התחייבות להשקעה עצמית במניות
1.7	1.9	1.4	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
1.7	1.9	1.4	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
583.7	554.3	612.7	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
4.8	4.8	3.8	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
48.4	45.8	47.9	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
53.2	50.6	51.7	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
53.2	50.6	51.7	סך הכל הון רובד 2

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
			יחס ההון לרכיבי סיכון
11.83%	11.89%	11.91%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
(0.01%)	(0.02%)	0.00%	השפעת הוראות המעבר
11.82%	11.87%	11.91%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
0.05%	0.04%	0.03%	השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
11.87%	11.91%	11.94%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

** דרישות יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור 9% יחס הון כולל בשיעור 12.5% חלות מיום 1 בינואר 2015.

הערה: התאמות פיקוחיות וניכויים - בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין תכנית ההתייעלות) אשר פוחתות בהדרגה לתקופה של 5 שנים. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה ג לעיל.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

טבלה 3א: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2018	
7,731.4	7,878.7	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
2.4	2.8	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
566.4	603.8	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
46.3	45.7	התאמות אחרות
8,346.5	8,530.7	חשיפה לצורך יחס המינוף

טבלה 3ב: יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2018	
7,776.8	7,922.9	חשיפות מאזניות נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות) (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
7,776.8	7,922.9	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
1.0	1.5	חשיפות בגין נגזרים עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת ביטחון משתנה במזומן כשיר)
2.4	2.8	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
3.4	4.3	סך חשיפות בגין נגזרים
-	-	חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתופלות כמכירה חשבונאית (סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
1,935.2	2,051.0	חשיפות חוץ מאזניות אחרות
1,368.8	1,447.4	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו (התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
566.4	603.6	פריטים חוץ מאזניים
583.7	612.7	הון וסך החשיפות
8,346.6	8,530.8	הון רובד 1
		סך החשיפות
		יחס מינוף
6.99%	7.18%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

טבלה 4: סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, לא יעמוד בהתייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. סיכון האשראי מנוהל באמצעות יישום מדיניות אשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311. במסגרת יישום הוראות באזל מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי. להרחבה בנושא סיכון האשראי וניהולו ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנק מעמיד אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו. הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה. הבנק פועל ליישם מתכונת עבודה סדורה המגדירה, בין היתר, מדיניות ממוקדת לקוח. אוכלוסיית היעד מאופיינת בביטחון תעסוקתי, מקורות הכנסה יציבים וכושר החזר מוכח הזקוקה למימון בתחום הצרכני. חלק מן הלוואות לאוכלוסייה זו מוענק בין היתר במסגרת מכרז החשב הכללי למתן הלוואות רווחה לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. במסגרת המכרז הבנק מעמיד לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי כאמור. גובה הלוואות החשכ"ל הינן בסכום מירבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוגי הלוואות בתנאי המכרז. תשלומי הלוואות אלו ואחרות מבוצעים בניכוי משכר. הבנק אינו מעניק הלוואות לדיור. הלוואות אלו ניתנות על ידי חברת האם.

להלן התפלגות סיכון אשראי לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2017	השינוי באחוזים	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
0.2	770.9	5.4	732.8	772.2	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
7.2	2,614.3	13.7	2,465.5	2,803.6	הלוואות אחרות
5.6	3,385.2	11.8	3,198.3	3,575.8	סך הכל סיכון אשראי מאזני
2.7	657.6	5.8	638.2	675.3	מסגרת עו"ש לא מנוצלת
4.2	801.6	9.7	761.5	835.0	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
(1.3)	254.7	5.6	238.1	251.5	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
2.8	1,713.9	7.6	1,637.8	1,761.8	סך סיכון אשראי חוץ מאזני
4.7	5,099.1	10.4	4,836.1	5,337.6	סך הכל סיכון אשראי כולל
8.1	3,117.2	13.9	2,958.6	3,371.0	מחוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי מסך החובות לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2017	השינוי באחוזים	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
4.8	14.7	25.2	12.3	15.4	סיכון אשראי פגום
12.2	17.2	0.5	19.2	19.3	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
5.6	3,353.3	11.8	3,166.8	3,541.1	סיכון אשראי לא בעייתי
5.6	3,385.2	11.8	3,198.3	3,575.8	סך כל סיכון אשראי
16.7	5.4	(1.6)	6.4	6.3	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר יתרת ארגוני החוב שבהסדר
9.4	12.8	25.0	11.2	14.0	מתוך האשראי הבעייתי שיעור ההוצאה להפסדי אשראי
	0.16%		0.14%	0.25%	מסך האשראי

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון רחב של נוהלי אשראי, תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק נותן מענה לצרכי האשראי של הלקוח בהתאם ליכולת ההחזר ודירוג האשראי. כמו כן מציע אשראי ללקוחותיו באופן יזום על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון, מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק, דירוג סיכון האשראי, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח, כאשר בשיחות יזומות של הבנק (או אגב חשיפת הלקוח למידע שיווקי באתר האינטרנט או באפליקציה של הבנק) ניתן ללקוח גילוי מלא על הנכסים וההתחייבויות בחשבונו והתשואות בגינם ככל שניתן לחשבן. מידע זה נועד לאפשר ללקוח קבלת החלטה מושכלת בדבר כדאיות לקיחת הלוואה, וזאת טרם ביצוע הפעולה.

הבנק נערך להרחבת היקפי הפעילות במגזר האשראי הצרכני, בין היתר, באמצעות ביצוע סמנטציה של הלקוחות באופן שמאפשר התמחות והתייחסות מקצועית וזהירה תוך שמירה על סביבת בקרה נאותה וכן באמצעות הרחבת הפעילות הדיגיטלית תאפשר נטילת הלוואות און ליין, תוך שמירה על תיאבון סיכון מידתי.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

לבנק ועובדיו התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונו רב השנים באשראי למשקי הבית. הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעל מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים.

מתוקף תיאבון הסיכון המידתי באשראי, הבנק פועל לפיזור סיכון רחב בין לקוחותיו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה.

במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בעייתי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים, באמצעות מערכת לאיתור מוקדם. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאתר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי.

הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות עבודת קווי ההגנה הראשון והשני לסיכון זה.

ניהול סיכונים סביבתיים

להרחבה בנושא ניהול סיכונים סביבתיים ראה הדיווח השנתי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 ביוני 2018, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ-מאזניים הסתכם ב- 89.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 84.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 6%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בבנק, עמד ב- 30 ביוני 2018 על 1.3%, זהה לשנת 2017. 19% מסיכון האשראי הבעייתי בבנק משויכים לענף הבינוי והנדל"ן, 39% לענף הלקוחות הפרטיים, 22% לענף המסחר ו-4% לענף תחבורה ואחסנה. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.3% זהה לשנת 2017.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2017			30 ביוני 2017			30 ביוני 2018			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	חוץ מאזני	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
35.4	-	35.4	26.7	-	26.7	47.5	0.1	47.4	סיכון אשראי פגום
5.8	-	5.8	6.9	-	6.9	9.8	-	9.8	סיכון אשראי נחות
43.3	0.2	43.1	42.5	0.1	42.4	31.9	0.8	31.1	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
84.5	0.2	84.3	76.1	0.1	76.0	89.2	0.9	88.3	סך סיכון אשראי בעייתי
5.8	-	5.8	6.9	-	6.9	9.8	-	9.8	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח			
30.0	20.4	42.5	2. נכסים שאינם מבצעים חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית
5.4	6.3	4.9	3. נכסים פגומים מבצעים חובות פגומים בארגון מחדש

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		סיכון אשראי מאזני
2017	2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח					
27.4	27.4	35.4	28.4	51.2	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
23.1	5.6	21.7	3.0	2.2	סיווגים חדשים
-	-	(0.1)	-	(0.1)	ביטול סיווגים
(8.8)	(3.2)	(4.8)	(2.7)	(2.2)	גביית חובות
(6.3)	(3.1)	(4.8)	(2.0)	(3.7)	מחיקות חשבונאיות
35.4	26.7	47.4	26.7	47.4	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	5. מדדי סיכון
0.82%	0.64%	1.04%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.13%	0.17%	0.22%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
1.34%	1.26%	1.35%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.24%	0.25%	0.31%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.04%	1.01%	0.22%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.34%	1.31%	1.31%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
164.12%	203.8%	125.95%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום
141.02%	161.9%	104.37%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
3.1%	0.37%	15.75%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי

זיהוי וסיווג חובות פגומים

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הביטחונות ועוד. בהתאם למדיניות זו, הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים, על פיהם, הוא מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, פיגור, נחות פרטני או פגום/נחות קבוצתי.

חוב מסווג כפגום/נחות קבוצתי - חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'. בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום או נחות קבוצתי כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע"). כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

חוב מסווג כחוב נחות פרטני כאשר האשראי אינו מוגן באופן מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס של הבטחונות ו/או יכולת התשלום של החייב, באופן שקיימת אפשרות ברורה שהבנק יספוג הפסד מסויים בגין אשראי זה, אם לא יחול שיפור ביכולת הפירעון של הלווה.

חוב מסווג כחוב בהשגחה מיוחדת כאשר לאשראי חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הבנק.

סיווג השגחה מיוחדת כולל חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) הנמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

הבנק מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר

שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי). בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם. הבנק עדכן את מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם, כך שהתווסף מבחן קיום מקור החזר ראשוני ככלי נוסף לזיהוי חובות בעייתיים.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב.

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כבעייתיים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. כמו כן, הבנק קבע מדיניות למדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, המתבססת על מגוון מקורות החזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד הערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית.

ההפרשה הקבוצתית, הרלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מחושבת על בסיס שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים (בגין התקופה החל משנת 2011. בהתאם לכך, קביעת ההפרשה בשנת 2016, נסמכת, בין היתר, על שיעורי המחיקות בשש השנים האחרונות בחברת האם, למעט אנשים פרטיים), תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי.

הבנק משתמש בממוצע שיעורי הפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בטווח השנים כאמור לעיל, ובנוסף, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגביה לא יפחת מ-0.75%. מיתרת האשראי המאזני שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח, וזאת לאור חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים" (בנקים ששיעור הפסד השנתי שלהם נמוך מ-0.3% בכל אחת מחמש השנים שהסתיימו במועד הדיווח, רשאים לשקול לעשות שימוש בהתאמות בגין גורמים סביבתיים בשיעור של לא פחות מ-0.5%.

סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 ביוני 2017		ליום 30 ביוני 2018		
חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת(1)	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת(1)	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת(1)	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		סוג החשיפה
6,208.3	7,092.8	6,387.3	6,636.9	6,552.4	7,114.1	הלוואות
710.5	576.5	756.6	629.5	692.5	700.8	אגרות חוב
3.5	3.3	3.7	3.2	3.7	4.3	נגזרים (OTC)
1,814.6	1,935.2	1,897.7	1,901.2	1,887.8	2,051.0	חשיפות חוץ מאזניות
124.9	119.3	140.2	121.0	122.2	122.2	נכסים אחרים
8,861.8	9,727.1	9,185.5	9,291.8	9,259.0	9,992.4	סך הכל חשיפת אשראי ברוטו

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

חשיפה למדינות זרות

במהלך הרבעון השני של שנת 2015 רכש הבנק איגרת חוב ממשלתית של ממשלת ארה"ב לתקופה של שנתיים בסך 3.8 מיליוני ש"ח. האיגרת חוב נפרעה נכון ל- 30.6.18 אין לבנק חשיפה למדינות זרות.

התפלגות חשיפות לפי אזור גיאוגרפי - כל פעילות הבנק הינה בישראל בלבד.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי, כמויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 30 ביוני 2018						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
2,038.1	-	1.0	-	684.3	1,352.8	ריבונות
58.7	-	3.0	-	4.8	50.9	סקטור ציבורי
1,223.3	-	-	4.0	10.8	1,208.5	תאגידים בנקאיים
930.3	-	212.6	-	0.9	716.5	חובות של תאגידים
102.9	-	0.8	0.3	-	102.1	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
5,383.2	-	1,785.2	-	-	3,598.0	קמעונאות ליחידים
133.7	-	48.4	-	-	85.3	הלוואות לעסקים קטנים
122.2	122.2	-	-	-	-	אחרים
9,992.4	122.2	2,051.0	4.3	700.8	7,114.1	סך הכל

ליום 30 ביוני 2017						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
2,010.9	-	1.0	-	599.2	1,410.7	ריבונות
61.4	-	3.0	-	10.2	48.2	סקטור ציבורי
1,107.0	-	-	3.2	18.9	1,084.9	תאגידים בנקאיים
933.3	-	191.0	-	1.2	741.1	חובות של תאגידים
73.3	-	4.0	-	-	69.3	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
4,876.1	-	1,664.6	-	-	3,211.5	קמעונאות ליחידים
108.8	-	37.6	-	-	71.2	הלוואות לעסקים קטנים
121.0	121.0	-	-	-	-	אחרים
9,291.8	121.0	1,901.2	3.2	629.5	6,636.9	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
2,017.8	-	1.0	-	551.3	1,465.5	ריבונות
67.7	-	3.0	-	10.2	54.5	סקטור ציבורי
1,303.6	-	-	3.3	14.0	1,286.3	תאגידים בנקאיים
947.1	-	180.1	-	1.0	766.0	חובות של תאגידים
81.8	-	1.1	-	-	80.7	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
5,097.3	-	1,714.4	-	-	3,382.9	קמעונאות ליחידים
92.5	-	35.6	-	-	56.9	הלוואות לעסקים קטנים
119.3	119.3	-	-	-	-	אחרים
9,727.1	119.3	1,935.2	3.3	576.5	7,092.8	סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

פיצול כל יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי:

30 ביוני 2018						
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
5,496.8	85.7	1,922.0	1.2	262.8	3,225.1	סוג החשיפה
2,587.4	0.0	126.4	2.4	277.9	2,180.8	עם דרישה ועד שנה
1,871.7	0.0	2.6	0.7	160.1	1,708.2	מעל שנה ועד חמש שנים
9,955.9	85.7	2,051.0	4.3	700.8	7,114.1	מעל חמש שנים
36.5	36.5	-	-	-	-	סך הכל תזרימי מזומנים
9,992.4	122.2	2,051.0	4.3	700.8	7,114.1	ללא תקופת פירעון
						סה"כ

30 ביוני 2017						
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
4,941.3	83.7	1,811.9	1.5	305.7	2,738.5	סוג החשיפה
2,790.1	0.0	83.3	1.3	249.9	2,455.6	עם דרישה ועד שנה
1,523.1	0.0	6.0	0.4	73.9	1,442.8	מעל שנה ועד חמש שנים
9,254.5	83.7	1,901.2	3.2	629.5	6,636.9	מעל חמש שנים
37.3	37.3	-	-	-	-	סך הכל תזרימי מזומנים
9,291.8	121.0	1,901.2	3.2	629.5	6,636.9	ללא תקופת פירעון
						סה"כ

31 בדצמבר 2017						
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
5,270.7	81.9	1,861.7	1.6	302.1	3,023.4	סוג החשיפה
2,724.9	0.0	72.5	1.1	150.9	2,500.4	עם דרישה ועד שנה
1,694.1	0.0	1.0	0.6	123.5	1,569.0	מעל שנה ועד חמש שנים
9,689.7	81.9	1,935.2	3.3	576.5	7,092.8	מעל חמש שנים
37.4	37.4	-	-	-	-	סך הכל תזרימי מזומנים
9,727.1	119.3	1,935.2	3.3	576.5	7,092.8	ללא תקופת פירעון
						סה"כ

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

חשיפות אשראי לפי ענפי משק

30 ביוני 2018										
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים)(3)							סיכון אשראי כולל(1)			פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(4)			* מזה:				דירוג ביצוע			
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל*	בעייתי (6)	אשראי (5)	סך הכל	
0.2	-	-	-	-	38.0	40.3	-	40.3	40.3	חקלאות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	כריה וחציבה
4.1	(0.1)	0.5	8.8	8.8	125.1	142.7	8.8	133.8	142.7	תעשייה
6.3	-	-	7.2	8.1	156.2	316.3	9.0	308.3	317.2	בניה ונדל"ן - בינוי
1.3	1.9	1.0	8.3	8.3	123.5	125.2	8.3	116.7	125.2	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.1	-	-	-	-	15.5	18.1	-	22.9	22.9	אספקת חשמל ומים
6.2	(0.1)	(0.7)	3.1	19.6	133.6	150.7	19.6	128.3	150.7	מסחר
0.1	-	-	-	-	8.2	12.6	-	8.5	12.6	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
1.0	0.1	(0.3)	-	3.4	47.3	62.2	3.4	50.5	62.2	תחבורה ואחסנה
-	0.2	0.2	0.2	0.5	3.9	5.9	0.5	5.3	5.9	מידע ותקשורת
0.1	-	-	-	-	53.6	57.2	-	57.2	57.2	שירותים פיננסיים
1.9	0.1	1.4	1.7	2.0	51.0	69.7	2.0	67.4	69.7	שירותים עסקיים אחרים
0.9	-	-	2.8	2.8	221.0	265.1	2.8	261.2	265.1	שירותים ציבוריים וקהילתיים
22.2	2.1	2.1	32.1	53.5	976.9	1,266.0	54.4	1,200.4	1,271.7	סך הכל מסחרי
39.8	2.6	4.5	15.4	34.8	3,575.8	5,337.6	34.8	5,080.4	5,337.6	אנשים פרטיים
62.0	4.7	6.6	47.5	88.3	4,552.7	6,603.6	89.2	6,280.8	6,609.3	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,208.5	1,208.5	-	1,220.7	1,220.7	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	620.6	620.6	-	1,304.9	1,304.9	ממשלת ישראל
62.0	4.7	6.6	47.5	88.3	6,381.8	8,432.7	89.2	8,806.4	9,134.9	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,381.8 מיליוני ש"ח, 700.8 מיליוני ש"ח, 1.4 מיליוני ש"ח ו- 2,050.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוף מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוף-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

פעילות לווים בישראל									
30 ביוני 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)			* מזה:						
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל*	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
0.1	-	-	0.1	0.1	16.6	19.4	0.1	19.3	19.4
-	-	-	-	-	0.2	0.2	-	0.2	0.2
1.7	-	0.2	0.1	0.2	121.7	137.4	0.2	137.0	137.4
6.4	(0.3)	0.6	6.5	9.3	209.0	296.1	10.4	286.6	297.2
2.2	-	-	1.9	2.0	74.2	78.7	2.0	76.6	78.7
0.1	-	-	-	-	16.4	18.5	-	28.7	28.7
6.7	0.1	0.9	3.8	23.4	148.5	167.6	23.4	131.3	167.6
0.1	-	-	-	-	11.5	15.6	-	15.3	15.6
1.5	0.1	1.1	-	5.8	45.2	58.1	5.8	52.0	58.1
0.7	(0.3)	(0.2)	1.0	1.0	10.5	13.4	1.0	11.9	13.4
0.2	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	63.2	67.6	0.1	67.5	67.6
0.4	0.1	0.1	0.4	0.6	52.2	69.5	0.6	68.6	69.5
1.1	-	-	0.5	1.0	173.8	264.2	1.0	257.7	264.3
21.2	(0.4)	2.6	14.4	43.5	943.0	1,206.3	44.6	1,152.7	1,217.7
35.7	0.5	2.2	12.3	31.5	3,198.3	4,836.1	31.5	4,571.3	4,836.1
56.9	0.1	4.8	26.7	75.0	4,141.3	6,042.4	76.1	5,724.0	6,053.8
-	-	-	-	-	1,084.8	1,084.8	-	1,104.9	1,104.9
-	-	-	-	-	618.0	618.0	-	1,213.6	1,213.6
56.9	0.1	4.8	26.7	75.0	5,844.1	7,745.2	76.1	8,042.5	8,372.3
-	-	-	-	-	-	-	-	3.5	3.5
56.9	0.1	4.8	26.7	75.0	5,844.1	7,745.2	76.1	8,046.0	8,375.8

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 5,844.1 מיליוני ש"ח, 629.5 מיליוני ש"ח, 1.0 מיליוני ש"ח ו-1,901.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוזי-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

31 בדצמבר 2017

חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים)(3)							סיכון אשראי כולל(1)			פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(4)			מזה:				דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל	סך הכל	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל				
0.1	-	-	-	-	30.4	32.6	-	32.6	32.6	חקלאות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	כריה וחציבה
3.6	0.1	2.2	1.5	9.8	116.7	134.7	9.8	123.1	134.7	תעשייה
6.2	(0.3)	0.3	7.9	8.1	178.5	260.4	9.0	252.2	261.4	בניה ונדל"ן - בינוי
2.3	-	0.1	2.0	2.0	93.7	102.8	2.0	100.9	102.8	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.1	-	-	-	-	16.0	19.1	-	29.2	29.2	אספקת חשמל ומים
6.7	0.2	1.1	4.1	20.9	131.2	147.7	20.9	114.6	147.7	מסחר
0.1	-	-	-	-	9.7	14.0	-	13.6	14.0	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
1.4	0.2	1.2	-	5.0	55.1	68.6	5.0	63.0	68.6	תחבורה ואחסנה
-	0.3	(0.3)	0.3	0.3	5.7	7.8	0.3	7.5	7.8	מידע ותקשורת
0.2	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	58.6	62.0	0.1	61.9	62.0	שירותים פיננסיים
0.6	(0.2)	0.3	2.0	2.4	50.5	64.1	2.4	61.3	64.1	שירותים עסקיים אחרים
0.9	-	(0.6)	2.8	2.8	209.6	263.0	2.9	258.1	263.0	שירותים ציבוריים וקהילתיים
22.2	0.2	4.2	20.7	51.4	955.7	1,176.8	52.4	1,118.0	1,187.9	סך הכל מסחרי
37.9	1.6	5.5	14.7	32.1	3,385.2	5,099.1	32.1	4,838.2	5,099.2	אנשים פרטיים
60.1	1.8	9.7	35.4	83.5	4,340.9	6,275.9	84.5	5,956.2	6,287.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,286.4	1,286.4	-	1,301.4	1,301.4	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	618.0	618.0	-	1,169.3	1,169.3	ממשלת ישראל
60.1	1.8	9.7	35.4	83.5	6,245.3	8,180.3	84.5	8,426.9	8,757.8	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,245.3 מיליוני ש"ח, 576.5 מיליוני ש"ח, 1.0 מיליוני ש"ח ו- 1,935.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוף-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי פרטני וקבוצתי
 סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2018					בלתי מבוקר
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	מסחרי	
2,723.0	1,829.1	893.9	17.1	876.8	יתרת חוב רשומה:
3,658.8	-	3,658.8	3,558.7	100.1	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
6,381.8	1,829.1	4,552.7	3,575.8	976.9	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל*
					מזה:
26.0	-	26.0	14.0	12.0	חובות בארגון מחדש
21.4	-	21.4	1.4	20.0	חובות פגומים אחרים
47.4	-	47.4	15.4	32.0	סך הכל חובות פגומים
9.8	-	9.8	6.3	3.5	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
30.2	-	30.2	13.0	17.2	חובות בעייתיים אחרים
87.4	-	87.4	34.7	52.7	סך הכל חובות בעייתיים
					יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
23.9	-	23.9	3.3	20.6	שנבדקו על בסיס פרטני
35.8	-	35.8	35.0	0.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי
59.7	-	59.7	38.3	21.4	סך הכל*
14.0	-	14.0	3.0	11.0	*מזה: בגין חובות פגומים

30 ביוני 2017					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	אשראי לציבור
2,559.3	1,702.8	856.5	13.8	842.7	
3,284.8	-	3,284.8	3,184.5	100.3	
5,844.1	1,702.8	4,141.3	3,198.3	943.0	
					יתרת חוב רשומה:
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל*
					מזה:
18.2	-	18.2	11.2	7.0	חובות בארגון מחדש
8.5	-	8.5	1.1	7.4	חובות פגומים אחרים
26.7	-	26.7	12.3	14.4	סך הכל חובות פגומים
6.9	-	6.9	6.4	0.5	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
41.3	-	41.3	12.8	28.5	חובות בעייתיים אחרים
74.9	-	74.9	31.5	43.4	סך הכל חובות בעייתיים
					יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
21.8	-	21.8	2.5	19.3	שנבדקו על בסיס פרטני
32.6	-	32.6	31.3	1.3	שנבדקו על בסיס קבוצתי
54.4	-	54.4	33.8	20.6	סך הכל*
11.0	-	11.0	2.2	8.8	*מזה: בגין חובות פגומים

מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
863.9	18.1	882.0	1,904.4	2,786.4
91.8	3,367.1	3,458.9	-	3,458.9
955.7	3,385.2	4,340.9	1,904.4	6,245.3
6.1	12.8	18.9	-	18.9
14.6	1.9	16.5	-	16.5
20.7	14.7	35.4	-	35.4
0.4	5.4	5.8	-	5.8
30.2	11.8	42.0	-	42.0
51.3	31.9	83.2	-	83.2
20.9	3.3	24.2	-	24.2
0.7	33.2	33.9	-	33.9
21.6	36.5	58.1	-	58.1
8.7	3.0	11.7	-	11.7

יתרת חוב רשומה:

חובות שנבדקו על בסיס פרטני
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה:

חובות בארגון מחדש

חובות פגומים אחרים

סך הכל חובות פגומים

חובות בפגיוגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים**יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:**

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

הוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה

סכומים מדווחים במיליוני ₪

הפרשה להפסדי אשראי		
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל
23.3	38.5	61.8
1.0	3.1	4.1
(2.7)	(3.4)	(6.1)
0.6	1.6	2.2
(2.1)	(1.8)	(3.9)
22.2	39.8	62.0
20.5	35.2	55.7
0.4	1.2	1.6
(1.0)	(2.8)	(3.8)
1.3	2.1	3.4
0.3	(0.7)	(0.4)
21.2	35.7	56.9
0.8	1.5	2.3
0.6	1.9	2.5

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)**יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה**

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה***לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)****יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה**

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה****מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
22.2	37.9	60.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
2.1	4.5	6.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(3.0)	(5.8)	(8.8)	מחיקות חשבונאיות
0.9	3.2	4.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2.1)	(2.6)	(4.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
22.2	39.8	62.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
18.2	34.0	52.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
2.6	2.2	4.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.9)	(5.7)	(7.6)	מחיקות חשבונאיות
2.3	5.2	7.5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.4	(0.5)	(0.1)	גביות (מחיקות) חשבונאיות נטו
21.2	35.7	56.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
0.8	1.5	2.3	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018
0.6	1.9	2.5	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

איכות אשראי ופיגורים

בלתי מבוקר

30 ביוני 2018						פעילות לווים בישראל ציבור - מסחרי	
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא פגומים		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	לא פגומים פגומים (3)	סך הכל			
0.1	*-	156.2	7.1	0.2	148.9	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	123.5	8.3	-	115.2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
-	-	53.6	-	-	53.6	שרותים פיננסיים	
*-	3.5	643.6	16.6	20.5	606.5	מסחרי - אחר	
0.1	3.5	976.9	32.0	20.7	924.2	סך הכל מסחרי	
2.2	6.3	3,575.8	15.4	19.3	3,541.1	אנשים פרטיים - אחר	
2.3	9.8	4,552.7	47.4	40.0	4,465.3	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	1,208.5	-	-	1,208.5	בנקים בישראל	
-	-	620.6	-	-	620.6	ממשלת ישראל	
2.3	9.8	6,381.8	47.4	40.0	6,294.4	סך הכל פעילויות בישראל	

30 ביוני 2017						פעילות לווים בישראל ציבור - מסחרי	
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא פגומים		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	סך הכל			
0.3	*-	209.0	6.5	2.8	199.7	בינוי ונדל"ן - בינוי	
*-	-	74.2	1.9	-	72.3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
-	-	63.2	0.1	-	63.1	שרותים פיננסיים	
0.1	0.5	596.6	5.9	26.2	564.5	מסחרי - אחר	
0.4	0.5	943.0	14.4	29.0	899.6	סך הכל מסחרי	
1.8	6.4	3,198.3	12.3	19.2	3,166.8	אנשים פרטיים - אחר	
2.2	6.9	4,141.3	26.7	48.2	4,066.4	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	
-	-	1,084.8	-	-	1,084.8	בנקים בישראל	
-	-	618.0	-	-	618.0	ממשלת ישראל	
2.2	6.9	5,844.1	26.7	48.2	5,769.2	סך הכל פעילות בישראל	

31 בדצמבר 2017						פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי	
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא פגומים		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	סך הכל			
-	0.1	178.5	7.9	0.1	170.5	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	93.7	2.0	-	91.7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
-	-	58.6	0.1	-	58.5	שרותים פיננסיים	
-	0.3	624.9	10.7	30.5	583.7	מסחרי - אחר	
-	0.4	955.7	20.7	30.6	904.4	סך הכל מסחרי	
3.1	5.4	3,385.2	14.7	17.2	3,353.3	אנשים פרטיים - אחר	
3.1	5.8	4,340.9	35.4	47.8	4,257.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	1,286.4	-	-	1,286.4	בנקים בישראל	
-	-	618.0	-	-	618.0	ממשלת ישראל	
3.1	5.8	6,245.3	35.4	47.8	6,162.1	סך הכל פעילויות בישראל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל חובות פגומים אינם צוברים ריבית.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 2.3 מיליוני ש"ח (31.12.2017 - 3.1 מיליוני ש"ח, 30.6.2017 - 2.2) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים..

טבלה 5: סיכון אשראי - גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית

הבנק עושה שימוש בחברת דירוג אשראי חיצונית (S&P) Standard & Poors (ECAI). סוגי החשיפה לגביהם נעשה שימוש בחברה, הינם: אגרות חוב בנוסטרן, ריבונות ובנקים. המידע מתקבל באופן ממוכן מחברת הדירוג S&P ומומר לנכסי סיכון בהתאם למיפוי הסטנדרטי (standard mapping) אשר מפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים. בנוסף נעשה שימוש בדירוגי אשראי עבור בדיקת כשירות הבטחונות בהתאם להוראות נב"ת 203 סעיף 145.

להלן מידע בדבר חשיפות אשראי לפני הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון:

ליום 30 ביוני 2018								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾ במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	119.4	1,918.7	2,038.1	ריבונות
-	-	-	-	58.7	-	-	58.7	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,189.6	33.7	-	1,223.3	תאגידים בנקאיים
-	5.9	914.9	-	-	-	-	920.8	תאגידים
-	7.5	94.5	-	-	-	-	102.0	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	10.2	0.8	5,369.1	-	-	-	5,380.1	קמעונאות ליחידים
-	0.6	(1.5)	133.8	-	-	-	132.9	עסקים קטנים
27.2	-	48.3	-	-	-	46.7	122.2	נכסים אחרים
27.2	24.2	1,057.0	5,502.9	1,248.3	153.1	1,965.4	9,978.1	סך הכל

ליום 30 ביוני 2017								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾ במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	47.7	1,963.2	2,010.9	ריבונות
-	-	-	-	61.4	-	-	61.4	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,082.3	24.7	-	1,107.0	תאגידים בנקאיים
-	2.1	925.3	-	-	-	-	927.4	תאגידים
-	-	71.4	-	-	-	-	71.4	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.9	2.2	4,862.7	-	-	-	4,873.8	קמעונאות ליחידים
-	0.4	(0.6)	108.0	-	-	-	107.8	עסקים קטנים
25.4	-	49.3	-	-	-	46.3	121.0	נכסים אחרים
25.4	11.4	1,047.6	4,970.7	1,143.7	72.4	2,009.5	9,280.7	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾ במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	49.1	1,968.7	2,017.8	ריבונות
-	-	-	-	67.7	-	-	67.7	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,241.8	61.8	-	1,303.6	תאגידים בנקאיים
-	8.5	930.5	-	-	-	-	939.0	תאגידים
-	-	81.8	-	-	-	-	81.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.8	1.4	5,083.9	-	-	-	5,094.1	קמעונאות ליחידים
-	0.8	0.7	90.5	-	-	-	92.0	עסקים קטנים
27.5	-	47.2	-	-	-	44.6	119.3	נכסים אחרים
27.5	18.1	1,061.6	5,174.4	1,309.5	110.9	2,013.3	9,715.3	סך הכל

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת ביטחונות.

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 30 ביוני 2018								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	47.7	1,963.2	2,010.9	ריבונות
-	-	-	-	61.4	-	-	61.4	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,082.3	24.7	-	1,107.0	תאגידים בנקאיים
-	2.1	925.3	-	-	-	-	927.4	תאגידים
-	-	71.4	-	-	-	-	71.4	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.9	2.2	4,862.7	-	-	-	4,873.8	קמעונאות ליחידים
-	0.4	(0.6)	108.0	-	-	-	107.8	עסקים קטנים
25.4	-	49.3	-	-	-	46.3	121.0	נכסים אחרים
4.--25	11.4	1,047.6	4,970.7	1,143.7	72.4	2,009.5	9,280.7	סך הכל

ליום 30 ביוני 2017								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾ במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	47.7	1,963.2	2,010.9	ריבונות
-	-	-	-	61.4	-	-	61.4	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,082.4	24.7	-	1,107.1	תאגידים בנקאיים
-	1.9	843.8	-	-	-	-	845.7	תאגידים
-	-	70.3	-	-	-	-	70.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.7	2.2	4,766.8	-	-	-	4,777.7	קמעונאות ליחידים
-	0.4	(0.7)	96.9	-	-	-	96.6	עסקים קטנים
25.4	-	49.3	-	-	-	46.3	121.0	נכסים אחרים
25.4	11.0	964.9	4,863.7	1,143.8	72.4	2,009.5	9,090.7	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017								סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	49.1	1,968.7	2,017.8	ריבונות
-	-	-	-	67.7	-	-	67.7	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,241.8	61.8	-	1,303.6	תאגידים בנקאיים
-	8.4	842.3	-	-	-	-	850.7	תאגידים
-	-	80.2	-	-	-	-	80.2	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.6	1.3	4,999.8	-	-	-	5,009.7	קמעונאות ליחידים
-	0.8	0.7	75.1	-	-	-	76.6	עסקים קטנים
27.5	-	47.2	-	-	-	44.6	119.3	נכסים אחרים
27.5	17.8	971.7	5,074.9	1,309.5	110.9	2,013.3	9,525.5	סך הכל

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת ביטחונות.

טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית

מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאשרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. להרחבה בנושא מדיניות ניהול הפחתת סיכון האשראי ראה הדיווח לשנת 2018.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בביטחון פיננסי כשיר:

ליום 30 ביוני 2018					
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות ⁽²⁾	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת ביטחונות ⁽³⁾
ריבונות	2,038.1	-	-	-	2,038.1
יישויות סקטור ציבורי	58.7	-	-	-	58.7
תאגידים בנקאיים	1,223.3	-	0.3	-	1,223.6
תאגידים	920.8	0.3	-	71.0	849.5
בביטחון נדל"ן מסחרי	102.0	-	-	1.3	100.7
קמעונאות ליחידים	5,380.1	-	-	90.6	5,289.5
עסקים קטנים	132.9	-	-	13.6	119.3
נכסים אחרים	122.2	-	-	-	122.2
סך הכל	9,978.1	0.3	0.3	176.5	9,801.6

ליום 30 ביוני 2017					
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות ⁽²⁾	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת ביטחונות ⁽³⁾
ריבונות	2,010.9	-	-	-	2,010.9
יישויות סקטור ציבורי	61.4	-	-	-	61.4
תאגידים בנקאיים	1,107.0	-	0.1	-	1,107.1
תאגידים	927.4	-	-	81.7	845.7
בביטחון נדל"ן מסחרי	71.4	-	-	1.1	70.3
קמעונאות ליחידים	4,873.8	-	-	96.1	4,777.7
עסקים קטנים	107.9	0.1	-	11.1	96.7
נכסים אחרים	121.0	-	-	-	121.0
סך הכל	9,280.7	0.1	0.1	190.0	9,090.8

ליום 31 בדצמבר 2017					
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי) ⁽¹⁾	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות ⁽²⁾	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת ביטחונות ⁽³⁾
ריבונות	2,017.8	-	-	-	2,017.8
יישויות סקטור ציבורי	67.7	-	-	-	67.7
תאגידים בנקאיים	1,303.6	-	-	-	1,303.6
תאגידים	939.0	-	-	88.3	850.7
בביטחון נדל"ן מסחרי	81.8	-	-	1.6	80.2
קמעונאות ליחידים	5,094.1	-	-	84.4	5,009.7
עסקים קטנים	92.0	0.1	-	15.3	76.6
נכסים אחרים	119.3	-	-	-	119.3
סך הכל	9,715.3	0.1	-	189.6	9,525.6

- (1) סכום החשיפה לאחר הפחתת הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת סיכון אשראי.
 (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
 (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים. להרחבה בנושא ניהול סיכון אשראי צד נגדי ראה הדיווח לשנת 2018.

חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורן בנגזרים

30 ביוני 2018					
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'					
חשיפה לאחר ביטחונות	ביטחונות מזומן	סכום החשיפה	סכום נקוב	שווי שוק	סוג החשיפה
2.7	-	2.7	110.9	1.0	נגזרי ריבית
-	-	-	-	-	נגזרי מדד
0.5	-	0.5	23.2	0.3	נגזרי מט"ח
1.1	-	1.1	15.3	0.2	נגזרי מניות
4.3	-	4.3	149.4	1.5	סה"כ

30 ביוני 2017					
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'					
חשיפה לאחר ביטחונות	ביטחונות מזומן	סכום החשיפה	סכום נקוב	שווי שוק	סוג החשיפה
1.3	-	1.3	44.4	0.7	נגזרי ריבית
-	-	-	-	0.1	נגזרי מדד
0.1	-	0.1	4.5	-	נגזרי מט"ח
1.8	-	1.8	23.1	0.3	נגזרי מניות
3.2	-	3.2	72.0	1.1	סה"כ

31 בדצמבר 2017					
חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'					
חשיפה לאחר ביטחונות	ביטחונות מזומן	סכום החשיפה	סכום נקוב	שווי שוק	סוג החשיפה
1.3	-	1.3	45.6	0.7	נגזרי ריבית
-	-	-	-	-	נגזרי מדד
*-	-	*-	1.6	*	נגזרי מט"ח
2.0	-	2.0	27.6	0.3	נגזרי מניות
3.3	-	3.3	74.8	1.0	סה"כ

* נמוך מ- 50 א' ש"ח.

טבלה 10: סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

סיכוי שוק

סיכוי השוק הנוצרים כתוצאה מהפעילות בתיק הבנקאי והתיק למסחר מוגדרים במסמך המדיניות ונקבעה לגביהם מסגרת תיאבון סיכון. להלן מקורות הסיכון העיקריים:

חשיפת בסיס - סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים בממד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת באופן שוטף בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים הצמודים למטבע חוץ.

חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

חשיפת ריבית - סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירי חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה וסיכון בסיס (מרווח).

סיכון הריבית לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכוי הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333). ההנהלה והדירקטוריון קבעו מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית בהתאם להוראות. בחישוב השווי ההוגן החשבונאי נעשה שימוש בעקומי היוון אשר מביאים בחשבון את מרווחי האשראי. בחישוב החשיפה הכלכלית, נעשה שימוש בעקומי היוון המייצגים את מחירי הכסף של הבנק.

דרישות ההון בגין סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוי ריבית, הסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוי מטבע על כלל הפעילות בבנק. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוי שוק. ההון הנדרש לעניין זה ביום 30 ביוני 2018 היה 6.0 מיליון ש"ח, מתוך זה 2.6 מיליון ש"ח בגין סיכוי ריבית ו- 3.4 מיליון ש"ח בגין סיכוי שער חליפין.

להלן דרישת ההון בגין סיכוי שוק (במיליוני ש"ח)

31.12.2017	30.06.2018	
		לפי באזל III
		דרישות ההון בגין:
0.1	0.2	סיכון ריבית
0.2	0.3	סיכוי מט"ח
0.3	0.5	סה"כ דרישות הון בגין סיכוי שוק

* קטן מ- 50 אש"ח.

** חישוב דרישות הון בגין סיכון השוק נעשה לפי הוראת נב"ת 208 לפי דרישת הון של 8%.

במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוי שוק.

הערך בסיכון VAR

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 3% מסך כל ההון, לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההיסטורית. ערך ה-VAR ההיסטורי של הבנק ליום 30 ביוני 2018 עמד על 9.2 מיליון ש"ח. משקלו של ה-VAR ביחס לסך כל ההון ליום 30 ביוני 2018 עומד על 1.5%.

החשיפה בבסיס בפועל

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפעיל. ההון הפעיל מוגדר כהון העצמי האחרון הידוע וממנו מנכים בעיקר נכסים לא כספיים ונכסים קבועים. להלן נתוני חשיפת הבסיס כאחוז מההון הפעיל בבנק, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח):

תקרת החשיפה המאושרת כ-% מההון הפנוי	30 ביוני 2018				
	ממוצע	מכסימום	מינימום	סוף תקופה	
אין	94.41%	98.65%	91.01%	91.01%	מט"י לא צמוד
-30% / +60%	5.14%	8.76%	0.63%	8.76%	מט"י צמוד מדד
±1	0.46%	0.72%	0.23%	0.23%	מט"ח וצמוד מט"ח

תקרת החשיפה המאושרת כ-% מההון הפנוי	31 בדצמבר 2017				
	ממוצע	מכסימום	מינימום	סוף תקופה	
אין	94.89%	99.66%	89.59%	92.57%	מט"י לא צמוד
-30% / +60%	2.47%	7.13%	(1.09%)	7.14%	מט"י צמוד מדד
±1	2.64%	7.07%	0.12%	0.30%	מט"ח וצמוד מט"ח

הערות:

- השיעורים השליליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפעיל.
- הבנק נוקט בגישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס ומבצע התאמות לסיווג החשבונאי בהתחשב במהות הכלכלית. הבנק מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר ההתאמה שנוצרת לעתים בין החשיפה החשבונאית לחשיפה הכלכלית במטרה לגדר את הרווח החשבונאי המדווח.

בתקופה הנסקרת עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

רגישות ההון לשינוי בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט ופורוורד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 ביוני 2018 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

31.12.2017		30.06.2018		אחוז שינוי בשער החליפין
אחר	דולר	אחר	דולר	
-	0.1	(0.1)	0.2	ירידה של 5%
-	0.2	(0.1)	0.3	ירידה של 10%
-	(0.1)	0.1	(0.2)	עלייה של 5%
-	(0.2)	0.1	(0.3)	עלייה של 10%

הערות:

- תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההון לאחר השפעת המס.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 ביוני 2018	
20.8	85.1	עסקאות גידור: חוזי ריבית
24.8	25.8	עסקאות ALM ואחרות חוזי ריבית
3.2	24.1	חוזי מטבע חוץ
55.2	30.6	חוזים בגין מניות
104.0	165.6	סך הכל

טבלה 12: סיכון תפעולי

בהתאם להגדרת הוראת נב"ת 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים אבטחת מידע וסייבר והמשכיות עסקית ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין.

הסיכונים התפעוליים הם חלק בלתי נפרד ממערך הסיכונים הכולל בתהליכי הבנק. הבנק רואה בסיכונים אלו מציאות הכרחית הנלווית לפעילותו העסקית, מאחר והסיכונים התפעוליים מובנים בכל סוגי הפעילויות העסקיות ותהליכי העבודה בבנק, בתהליכי הרוחב ובמערכות התומכות. הבנק יפעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר ומשיקולים של עלות מול הפחתת הסיכון. הנהלת הבנק רואה חשיבות מיוחדת ביישום בקורות כנגד מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, כאשר סדרי העדיפות ליישומן מביאים בחשבון גם שיקולים של מוניטין, אתיקה ואי-סובלנות כלפי הפרת החוק. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון משפטי - מידע נוסף

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנב"ת מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטיים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכונים אחרים

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. סיכון זה כולל סיכון התנהלות (Conduct Risk), אשר הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ואשר מושתת על ערכי יסוד בדמות הוגנות, הגינות ושקיפות, באופן שבו הבנק מתנהל אל מול מחזיקי העניין השונים. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.

על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים של הפיקוח על הבנקים ועוד. ביום 6 במרס 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 אשר נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2018. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון אסטרטגי

הסיכון מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017

מידע נוסף על סיכונים אחרים שלא נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

לא היו תוספות או גרועות בסיכונים מתפתחים עיקריים לעומת הדיווח השנתי. הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכונים סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). להרחבה בנושא ראה הדיווח לשנת 2017.

טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

הבנק אינו משקיע במניות כחלק מאסטרטגית פיזור הסיכונים וגיוון מקורות הכנסה. הרכב תיק ניירות ערך של הבנק מורכב מאגרות חוב בלבד.

טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירי חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים או אף התזרימים עצמם משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות:

- סיכון תמחור מחדש הנובעת מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי תמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
- סיכון עקום התשואה הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה משפיעות באופן שלילי על רווחי התאגיד הבנקאי או על השווי הכלכלי.
- סיכון בסיס הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש.

להרחבה בנושא ניהול סיכונים ריבית ראה הדיווח לשנת 2017.

מידע כמותי

כימות החשיפה בתיק הבנקאי משולבת בחישוב מודל VaR וכן במבחני הקיצון ונועד להגביר את שקיפות סיכון הריבית בבנק הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר.

הבנק מודד ומעריך את רגישות התיק הבנקאי לשינויים בריבית בהתאם לנדרש בהוראת נב"ת 333 בנושא סיכון הריבית. המדידה נעשית הן ברמת מגזר הצמדה והן ברמת פעילות בודדת ומודדת באופן שוטף את השפעת שינוי מקבילי בלתי צפוי בעקום הריבית בשיעור של 100 נקודות בסיס על השווי הכלכלי. להלן רגישות התיק הבנקאי לשינויים אלה:

השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית:

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
5.0	3.56	5.0	3.43	מט"ל לא צמוד *
3.5	2.95	3.5	2.56	מט"ל צמוד מדד *
1.0	0.13	1.0	0.22	מט"ל וצמוד מט"ח **

* כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית.

** כתוצאה מתרחיש של עליה מקבילה של 1% בעקום הריבית.

עלייה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-32.6 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקטון של כ-36.8 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן:

רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	תרחיש
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
(17.3)	15.5	(15.9)	14.2	תזוזה בריבית צמודה למדד:
(21.0)	19.8	(21.3)	19.8	תזוזה בריבית לא צמודה:
0.8	(0.8)	0.4	(1.4)	תזוזה בריביות במטבע חוץ:

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברביית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
 להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברביית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרביית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים ברביית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:
 1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרביית):

מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		ליום 30 ביוני 2018 (במיליוני ש"ח)
סך הכל	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
7,779.3	147.3	279.2	952.9	6,399.9	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
134.1	108.9	14.1	-	11.1	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾
(7,276.9)	(145.5)	(283.3)	(900.1)	(5,948.0)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾
(134.3)	(109.9)	(13.2)	-	(11.2)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾
502.2	0.8	(3.2)	52.8	451.8	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
<hr/>					
מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		ליום 31 בדצמבר 2017
סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
7,691.4	137.1	266.3	947.8	6,340.2	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
46.1	32.7	13.4	-	-	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ⁽³⁾
(7,168.3)	(135.6)	(269.0)	(914.5)	(5,849.2)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁵⁾
(46.0)	(33.1)	(12.9)	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
523.2	1.1	(2.2)	33.3	491.0	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים
ליום 30 ביוני 2018 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁽⁴⁾							
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	אחר	דולר	לא צמוד למדד	צמוד למדד	
(1.14%)	(5.7)	496.5	0.7	(3.8)	66.3	433.3	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.50%)	(2.5)	499.7	0.8	(3.3)	54.1	448.1	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
1.19%	6.0	508.2	0.9	(2.5)	37.3	472.5	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים
ליום 31 בדצמבר 2017 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁽⁴⁾							
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	אחר	דולר	לא צמוד למדד	צמוד למדד	
(1.09%)	(5.7)	517.5	1.1	(2.7)	48.2	470.9	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.11%)	(0.6)	522.6	1.1	(2.2)	34.9	488.8	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
0.69%	3.6	526.8	1.1	(1.7)	16.4	511.0	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהוונים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
- (5) כולל שווי הוגן של התחייבות אקטוארית לעובדים בסך 66.2 מש"ח ו- 65.8 מש"ח ליום 30.06.18 ו- 31.12.17. ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית.
- (6) מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן בסך של כ-7.7 מיליוני ש"ח ליום 30.6.18 (כ-8.1 מש"ח ליום 31.12.17). בתרחיש ירידה של 1% בריבית ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית, אשר נאמדת בירידה בשווי הנכסים בסך של כ-6.1 מיליוני ש"ח ליום 30.6.18 (כ-6.8 מש"ח ליום 31.12.17) בתרחיש עליה של 1% בריבית.

טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות

רקע

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר ביגו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון, ואף להוות סכנה ליציבותו של הבנק. להרחבה בנושא ניהול סיכון הנזילות ראה הדיווח לשנת 2017.

נכסים נזילים ומקורות מימון

הבנק שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות הפקדת פיקדונות לטווחים קצרים בבנק ישראל וחברת האם, השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמטבע חוץ אשר יאפשרו לו לעמוד בכל צרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון ובאמצעות מדיניות של גיוס מקורות יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים הכוללים פיקדונות ציבור. עיקר הנכסים הנזילים בבנק כוללים פיקדונות בבנק ישראל, אג"ח מדינת ישראל בשקלים ובמטבע חוץ שהסתכמו ליום 30 ביוני 2018 ב- 1.4 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2017.

מקורות המימון העיקריים - מידע נוסף

מקורות המימון העיקריים של הבנק כוללים את פיקדונות הציבור לטווח הקצר והבינוני, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים. לתאריך 30 ביוני 2018, רמת פיקדונות הציבור בבנק עמדו על 6.4 מיליארד ש"ח. השינוי הקל בהשוואה ל- 31 בדצמבר 2017 נובע בעיקר מגידול בפיקדונות עו"ש.

חוב לחברת האם

לבנק פיקדון מחברת האם בסך כולל של כ- 300.8 מ' ש"ח לפירעון ב- 31 בדצמבר 2019 צמוד למדד בריבית של 0.25%.

יחס נזילות מזערי לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 342 (LCR):

- הוראת ניהול בנקאי תקין 221 מבוססת על המלצות ועדת באזל. הוראה זו כוללת שורת הנחיות למדידה ע"פ קריטריונים אחידים, את סיכון הנזילות בכל בנק, במערכת הבנקאית. יחס כיסוי הנזילות (LCR) הינו תקן שנועד לשפר את עמידות פרופיל הסיכון של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר באמצעות דרישה שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (High Quality Liquid Assets) HQLA, לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות וזאת כדי לענות על צרכי נזילות בתרחיש קיצון הנמשך 30 ימים קלנדריים. התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית.

יחס כיסוי הנזילות - LCR, מכיל שני רכיבים:

(א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),

(ב) סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.

היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים. החל מינואר 2017 הדרישה המזערית היא 100%.

עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימליות אלו. תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו ירד מתחת לדרישה המזערית, נדרש לדווח מיידית על החרیגה למפקח על הבנקים. תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו היה נמוך מהדרישה המזערית במשך 3 ימים, נדרש לדווח על החריגה למפקח על הבנקים, בליווי תכנית לסגירת הפער.

- יחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושת החודשים שנסתיימו ב- 30 ביוני 2018 עומד על 189% לעומת 202% בדצמבר 2017, כאשר הדרישה המזערית לשנת 2018 הינה 100%. קיימת תנודתיות מסוימת בין הימים במהלך הרבעון.

- יחס הכיסוי הגבוה נשען כאמור על החזקת תיק נכסים ("כרית נזילות") מפוזר ואיכותי אשר במטבע ישראלי מושקע בעיקר בפיקדונות בבנק ישראל ובאגרות חוב של ממשלת ישראל ובמטבע חוץ באג"ח של ממשלות וכן במגוון מקורות מימון יציבים ולטווחי זמן שונים. סיווג הנכסים, הפיקדונות, המסגרות והביטחונות השונים וכן השימוש במקדמים, מבוצע כפי שנקבע בהוראה 221.

- במהלך תקופת הדיווח עמד הבנק במגבלת הרגולציה וכן בוצעו פעולות לעמידה ביחסי כיסוי גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221.

להלן פירוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018		
סך ערך משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	סך ערך לא משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	
1,186		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA))
		תזרימי מזומנים יוצאים
317	5,251	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
140	2,795	מזה: פיקדונות יציבים
147	1,464	פיקדונות פחות יציבים
30	992	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
727	1,248	מימון סיטונאי בלתי מובטח
-	-	מזה: פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של
727	1,248	תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
-	-	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
-	-	חובות לא מובטחים
-	-	מימון סיטונאי מובטח
85	1,638	דרישות נזילות נוספות
-	-	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
85	1,638	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
33	391	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,162		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
466	526	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
28	135	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
494	661	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
1,186		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
668		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
178%		יחס כיסוי נזילות

להלן פירוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017		
סך ערך משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	סך ערך לא משוקלל (ממוצע) במיליוני ש"ח	
1,032		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA))
		תזרימי מזומנים יוצאים
302	5,047	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
132	2,645	מזה: פיקדונות יציבים
139	1,384	פיקדונות פחות יציבים
31	1,019	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
635	1,027	מימון סיטונאי בלתי מובטח
-	-	מזה: פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
635	1,027	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
-	-	חובות לא מובטחים
-	-	מימון סיטונאי מובטח
81	1,565	דרישות נזילות נוספות
-	-	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
81	1,565	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
31	355	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,048		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
512	572	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
26	126	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
538	698	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
1,032		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
511		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
202%		יחס כיסוי נזילות

(*) הוצג מחדש

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון הדוח 30 ביוני 2018 *	יתרה ליום 30 ביוני 2018	
1,193	1,190	נכסי רמה 1
-	-	נכסי רמה א2
-	-	נכסי רמה ב2
1,193	1,190	סך הכל HQLA
ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2017 *	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	
1,032	1,184	נכסי רמה 1
-	-	נכסי רמה א2
-	-	נכסי רמה ב2
1,032	1,184	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות חודשיות במשך הרבעון המדווח.

סיכון מימון

סיכון מימון נובע מהתייקרות בלתי צפויה בעלות המימון כאשר מקורות מימון ממוחזרים או נפרעים ומוחלפים על ידי מקורות חדשים יקרים יותר או כאשר הבנק נאלץ לממש שימושים כתוצאה ממחסור במקורות זמינים.

אסטרטגיית המימון

להרחבה בנושא סיכון המימון ראה הדיווח לשנת 2017.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולים:

2017 בדצמבר 31	2018 ביוני 30	
	במיליוני ש"ח	
116.4	79.5	1
75.3	66.5	2
50.6	57.9	3

להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים של הבנק:

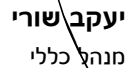
ליום 31.12.2017		ליום 30.06.2018		
הערך * מזה: * משועבדים	במאזן במיליוני ש"ח	הערך * מזה: * משועבדים	במאזן במיליוני ש"ח	
-	892.2	-	779.4	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
-	1,286.5	-	1,208.5	פיקדונות בבנקים מסחריים
-	576.5	-	700.8	ניירות-ערך
-	2,755.2	-	2,688.7	סך הכל

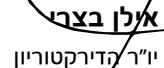
* לבנק אין נכסים פיננסיים משועבדים.

דיון בגורמי סיכון

לא חל שינוי בטבלת גורמי הסיכון במהלך הרבעון השני של שנת 2018. לפירוט לגבי המתודולוגיה והערכות הסיכון ראה דוח הסיכונים לשנת 2017.

דורון סגל
מנהל סיכונים ראשי

יעקב שורי
מנהל כללי

אלון בצר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור דוח הסיכונים המפורט באינטרנט: 9 באוגוסט, 2018

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	<p>ABC</p>
<p>EAD - Exposure At Default - החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.</p>	
<p>FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>LGD - Loss Given Default - שיעור ההפסד בהינתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר צד נגדי כשל.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Greeks - מדדים למדידת רגישות שווי אופציה לשינויים בגורמי סיכון כגון: שער הספוט (דלתא וגמא), ריבית (רו), תנודתיות (ווגא) וכו'.</p>	
<p>VaR - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המכסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	<p>X</p>
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינו מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	
<p>אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשיר הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשובים ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך הלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

- הלוואה לדיור** - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:
1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
 2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
 3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
 4. ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלו/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - **הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה** - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמעורר סיכונים אשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגנים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגנים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדד הרפינדל - מדד לריכוזיות בענפים במשק, המהווה גם אינדיקטור מקובל לרמת התחרותיות בהם.

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ-מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בניכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב. (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK ו-BID, הפרשים בין מחירי retail ו-wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

נכסי רמה 1 - הנכסים הנזילים ביותר - כוללים מטבעות ושטרי כסף, רזרבות בבנק המרכזי וני"ע סחירים של מדינות, בנקים מרכזיים וכיו"ב, עם משקל סיכון 0% על פי הוראת נב"ת 203, ומקבלים מקדם הסתמכות של 100% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2 - נכסים נזילים ביותר אך פחות איכותיים מרמה 1 - כוללים ני"ע סחירים של ריבונות, בנקים מרכזיים, ישויות סקטור ציבורי בנקים רב צדדיים לפיתוח, עם משקל סיכון 20% על פי הוראת נב"ת 203, ואג"ח קונצרנים בדירוג גבוה ושאנים של מוסד פיננסי וכיו"ב, ומקבלים מקדם הסתמכות של 85% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 3 - נכסים נזילים אחרים - מכשירי חוב קונצרנים אחרים בדירוג גבוה ושאנים של מוסד פיננסי, ומקבלים מקדם הסתמכות של 50% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:
סך כל הסכומים האלה:

- ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
- עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.
- א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:
 - עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;
 - עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
 - הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.
 - רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
 - עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
 - יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
 - סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
- התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
- האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
 - אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
 - התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
 - התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לוה או קבוצת לוויים בהתאמה, לא יתחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לוה או קבוצת לוויים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנוותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפיקדון אינו צמוד.

פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

ק

קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

קיבולת הסיכון - האופן בו נקבע תיאבון הסיכון. תיאבון הסיכון נקבע תוך התחשבות בקיבולת הסיכון של התאגיד הבנקאי, דהיינו הסיכון המירבי שהתאגיד הבנקאי יהיה מסוגל לספוג תחת אילוצים שונים (כגון: מקורות הון ונזילות, דרישות רגולטוריות וכדומה). על התאגיד הבנקאי לוודא כי תיאבון הסיכון שנקבע אינו חורג מקיבולת הסיכון גם בהתקיים תרחישי קיצון.

קרן נאמנות - קרן המנוהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.

ר

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:
 רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
 רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
 רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למסודות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

- (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.
- (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
- (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
- (4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידי הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) - התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבות) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.